

การจัดองค์กรและระบบประกันวินาศภัย

การจัดองค์กร

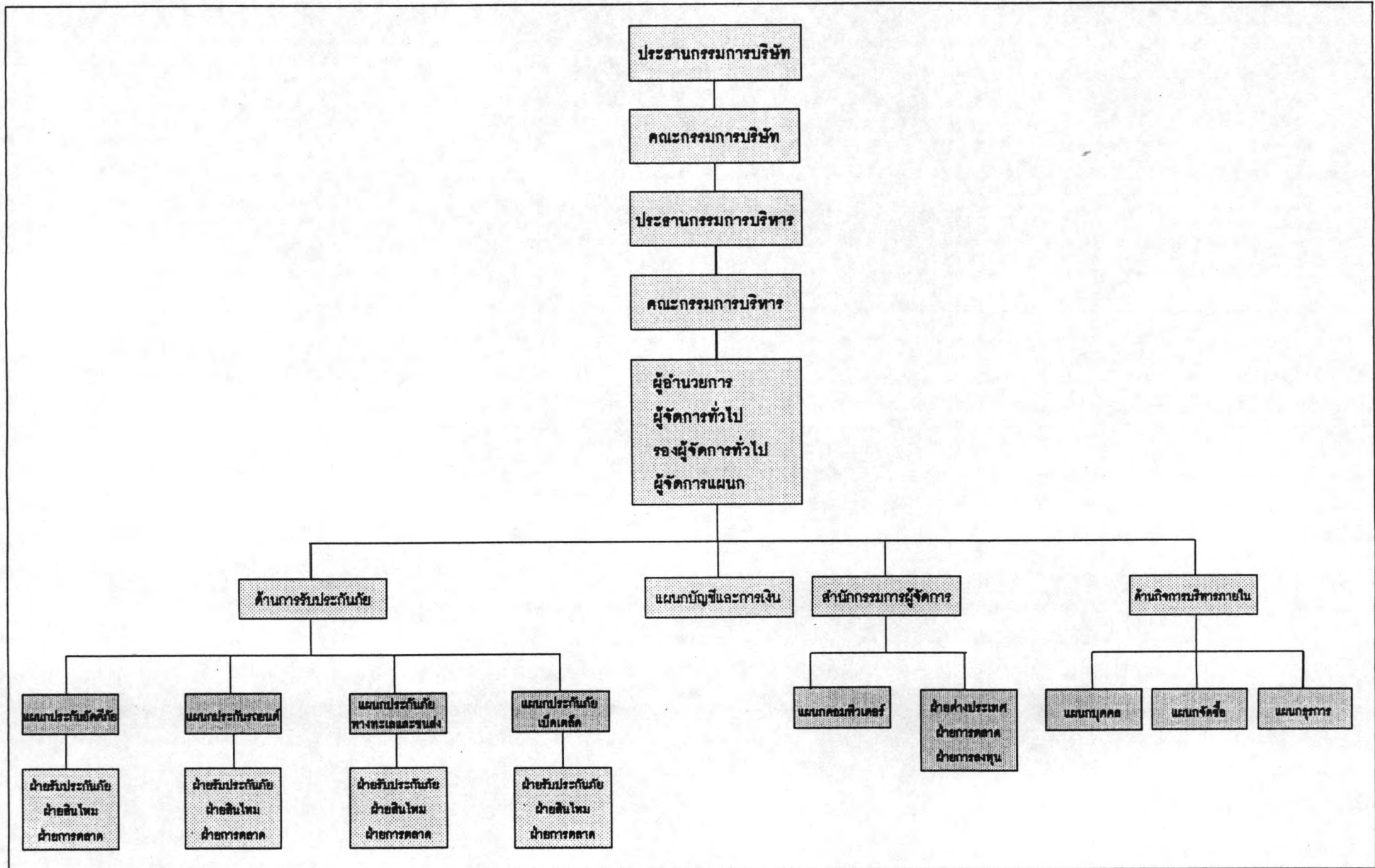
ธุรกิจประกันวินาศภัยมีการรับประกันภัยเป็น 4 ประเภท คือ การประกันอัคคีภัย การประกันภัยรถยนต์ การประกันภัยทางทะเลและขนส่ง และการประกันภัยเบ็ดเตล็ด ดังนั้นเพื่อให้เกิดความสะดวกในการให้บริการแก่ลูกค้า การประเมินผล และเพื่อการควบคุมของการปฏิบัติงานของพนักงาน ฝ่ายปฏิบัติงานเป็นไปอย่างใกล้ชิด

บริษัทประกันวินาศภัยจึงแบ่งการบริหารงานแยกเป็นแผนกต่าง ๆ ตามประเภทของการรับประกันภัยดังนี้

1. แผนกประกันอัคคีภัย
2. แผนกประกันภัยรถยนต์
3. แผนกประกันภัยทางทะเลและขนส่ง
4. แผนกประกันภัยเบ็ดเตล็ด

โดยแต่ละแผนกจะมีผู้จัดการแผนกเป็นผู้ดูแลควบคุมการบริหารงาน และผู้จัดการแผนกจะต้องรายงานผลการปฏิบัติงานโดยตรงต่อผู้จัดการทั่วไป

การจัดองค์กรธุรกิจประกันวินาศภัยทั่ว ๆ ไป ดังแสดงในรูปที่ 2.1

รูปที่ 2.1 การจัดองค์กรของบริษัทประกันวินาศภัย

ระบบประกันวินาศภัย

การประกันวินาศภัย แบ่งประเภทของการคุ้มครองภัยออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท คือ การประกันภัยเกี่ยวกับบุคคล การประกันภัยเกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือที่มีค่าในทางทรัพย์สินและการประกันภัยเกี่ยวกับความรับผิดตามกฎหมาย

1. การประกันภัยเกี่ยวกับบุคคล (INSURANCE OF THE PERSON) ได้แก่
 - 1.1 การประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล
 - 1.2 การประกันอุบัติเหตุเดินทาง
 - 1.3 การประกันสุขภาพ

2. การประกันภัยเกี่ยวกับทรัพย์สิน (PROPERTY INSURANCE) ได้แก่
 - 2.1 การประกันอัคคีภัย
 - 2.2 การประกันภัยทางทะเลและขนส่ง
 - 2.3 การประกันภัยรถยนต์
 - 2.4 การประกันภัยโจรกรรม
 - 2.5 การประกันภัยสำหรับเงิน
 - 2.6 การประกันภัยความซื่อสัตย์
 - 2.7 การประกันภัยกระจก
 - 2.8 การประกันภัยแผ่นป้ายโฆษณา
 - 2.9 การประกันภัยพืชผล
 - 2.10 การประกันภัยความเสียหายต่อเนื่อง
 - 2.11 การประกันภัยทางวิศวกรรม

3. การประกันภัยที่เกี่ยวกับความรับผิดตามกฎหมาย (LIABILITY INSURANCE) ได้แก่
 - 3.1 การประกันความรับผิดตามกฎหมายต่อสาธารณะชน
 - 3.2 การประกันภัยเงินทดแทนแรงงาน
 - 3.3 การประกันภัยความรับผิดชอบตามกฎหมายของนายจ้างต่อลูกจ้าง

แต่ในทางปฏิบัติแล้วบริษัทประกันวินาศภัยจะแบ่งการรับประกันภัยออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

คือ

1. การประกันอัคคีภัย
2. การประกันภัยทางทะเลและขนส่ง
3. การประกันภัยรถยนต์
4. การประกันภัยเบ็ดเตล็ด

และต่อไปจะกล่าวถึงรายละเอียดของการรับประกันภัยทั้ง 4 ประเภทเรียงลำดับดังนี้

1. การประกันอัคคีภัย

บริษัทประกันภัยจะเรียกเก็บเงินจำนวนหนึ่งซึ่งเรียกว่า 'เบี้ยประกันภัย' โดยสัญญาว่าเมื่อเกิดเพลิงไหม้หรือความเสียหายที่ตกลงไว้ บริษัทจะชดใช้ความเสียหายให้เท่าจำนวนความเสียหายที่แท้จริง แต่ไม่เกินจำนวนเงินที่รับประกันภัยไว้

กรมธรรม์ประกันภัยมาตรฐานให้ความคุ้มครองความเสียหายของทรัพย์สิน ที่เกิดจากเพลิงไหม้ ฟ้าผ่า การระเบิดของแก๊ส ที่ใช้ในการหุงต้มหรือให้แสงสว่างเพื่อประโยชน์ในการอยู่อาศัย ทั้งนี้รวมคุ้มครองถึงความเสียหายที่เกิดจากการป้องกันไฟ เช่น น้ำที่ใช้ดับไฟไปทำความเสียหายให้แก่ทรัพย์สินที่ได้เอาประกันภัย หรือความเสียหายที่เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่เพื่อตัดต้นไฟ เป็นต้น

กรมธรรม์ประกันอัคคีภัย มีภัยหลายชนิดที่ถูยกเว้น ส่วนมากจะเป็นภัยทางการเมืองและภัยธรรมชาติ แต่ผู้เอาประกันภัยอาจจะตกลงกับบริษัทให้รับประกันภัยเป็นการพิเศษ โดยจ่ายเบี้ยประกันภัยเพิ่มได้ เช่น ภัยที่เกิดจากลมพายุ หรือลูกเห็บ ภัยจากการระเบิด ภัยจลาจล ภัยน้ำท่วม ฯลฯ

2. การประกันภัยทางทะเลและขนส่ง

เป็นการประกันภัยชนิดแรกของการประกันวินาศภัย มุ่งที่จะให้ความคุ้มครองความสูญหายหรือความเสียหายที่เกิดจากภัยทางทะเล ในระหว่างการเดินทาง หรือการขนส่งทางทะเล ทั้งที่เกิดขึ้นกับตัวเรือ หรือสินค้าที่บรรทุกอยู่ในเรือ การประกันภัยประเภทนี้แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การประกันภัยตัวเรือ (HULL INSURANCE) คุ้มครองความเสียหายต่อตัวเรือจากอุบัติเหตุต่าง ๆ เช่น ภัยจากลมพายุ เรือเกยตื้น เรือชนกัน เรือชนหินโสโครก เป็นต้น

2. การประกันภัยสินค้า (CARGO INSURANCE) คุ้มครองสินค้าที่เอาประกันภัยซึ่งอยู่ระหว่างการขนส่งทางทะเล ภัยที่ได้รับความคุ้มครองจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ผู้เอาประกันภัยเลือกความคุ้มครองไว้

3. การประกันภัยรถยนต์

ในปัจจุบันอุบัติเหตุ ในท้องถนนที่เกิดขึ้น เนื่องจากรถยนต์มีจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากความเจริญทางด้านวัตถุและเทคโนโลยี มีการสร้างถนน และขยายเส้นทางการขนส่งโดยรถยนต์เพื่อรองรับจำนวนรถยนต์ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว อุบัติเหตุจากรถยนต์จึงเกิดขึ้นเสมอ และเพิ่มจำนวนมากขึ้นการเกิดอุบัติเหตุแต่ละครั้งทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สิน และการบาดเจ็บต่อความเสียหาย มีวิธีการหนึ่ง ที่จะช่วยลดความเดือดร้อน หรือเสียหายทางการเงินที่เกิดจากอุบัติเหตุดังกล่าวได้ คือ การทำประกันภัยรถยนต์ไว้กับบริษัทประกันภัย

การประกันภัยรถยนต์ จะช่วยให้ผู้เอาประกันภัยได้รับความสะดวก ไม่ต้องเสียเวลากับการโต้เถียงกับคู่กรณี ผู้เอาประกันภัยจะได้รับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำของผู้เอาประกันภัยซึ่งเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น

กรรมธรรมประกันภัยรถยนต์ โดยทั่วไป ได้แบ่งความคุ้มครองเป็น 3 แบบ คือ

1. คุ้มครองความรับผิดตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอกอย่างเดียว หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า การประกันภัยบุคคลที่สาม (THIRD PARTY LIABILITY ONLY) ให้ความคุ้มครองเฉพาะความเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สิน หรือชีวิตร่างกายของบุคคลภายนอกอันเนื่องจากการใช้รถยนต์คันที่เอาประกัน ส่วนตัวรถยนต์คันที่เอาประกันภัย ผู้เอาประกันต้องรับผิดชอบเอง
2. คุ้มครองความรับผิดตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอก และความเสียหายต่อรถยนต์ที่เอาประกันภัยเนื่องจากไฟไหม้หรือภัยอื่น (THIRD PARTY + OTHER PERILS) ให้ความคุ้มครองเหมือนกับข้อ 1 และรวมถึงความเสียหายต่อรถยนต์ที่เอาประกันภัย เนื่องจากความเสียหายอื่น ๆ เช่น ไฟไหม้ การถูกโจรกรรมทั้งคัน การจลาจล น้ำท่วม ฯลฯ ซึ่งไม่ใช่การชนหรือการคว่ำ
3. คุ้มครองสมบูรณ์แบบหรือที่เรียกทั่วไปว่าการประกันประเภทหนึ่ง (COMPREHENSIVE) ให้ความคุ้มครองความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นดังนี้
 - ก) ความรับผิดชอบตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอก เช่น ทรัพย์สิน ชีวิตร่างกาย ซึ่งเกิดจากความประมาทเลินเล่อของผู้เอาประกันภัย
 - ข) ความเสียหายต่อรถยนต์ที่เอาประกันภัยจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น ไฟไหม้ การระเบิด การโจรกรรม การชน การคว่ำ ภัยธรรมชาติต่าง ๆ การกระทำโดยเจตนา ฯลฯ

ในการประกันภัยรถยนต์ทั้ง 3 ประเภทที่กล่าวข้างต้น บางกรณีอาจขยายความคุ้มครองไปถึงความรับผิดตามกฎหมายต่อผู้โดยสารที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากความประมาทเลินเล่อของผู้เอาประกันด้วย นอกจากนี้ก็ยังมีคุ้มครองเพิ่มเติมอื่น ๆ เช่น การประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลของคนขับ และผู้โดยสาร เป็นต้น

4. การประกันภัยเบ็ดเตล็ด

การประกันภัยเบ็ดเตล็ดเป็นอีกประเภทหนึ่งของการประกันวินาศภัย โดยให้ความคุ้มครองต่อความสูญเสียหรือ ความเสียหายอันเนื่องมาจากภัยอื่น ๆ ที่อยู่นอกเหนือจากการคุ้มครองของกรมธรรม์ประกันอัคคีภัย กรมธรรม์ประกันภัยทางทะเลและขนส่ง กรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ กรมธรรม์ประกันภัยเบ็ดเตล็ดที่ซื้อขายในประเทศไทยปัจจุบันมีประมาณ 120 ชนิด โดยได้จัดแยกออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

- 1) การประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับบุคคล
 - 2) การประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับทรัพย์สิน
 - 3) การประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับงานทางวิศวกรรม
 - 4) การประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับความรับผิดชอบตามกฎหมาย
 - 5) การประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับภัยอื่น ๆ
- 1) การประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับบุคคล
 - เป็นกรมธรรม์ประกันภัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกรมธรรม์ชีวิตมาก ได้แก่
 - กรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล (PERSONAL ACCIDENT INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุระหว่างเดินทาง (TRAVEL ACCIDENT INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุผู้โดยสารบนเครื่องบิน (PASSENGER'S ACCIDENT INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันอุบัติเหตุพนักงานบนเครื่องบิน (SHIP CREWS ACCIDENT INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุผู้ขับขี่และผู้โดยสารไม่ระบุชื่อ (UNNAMED PASSENGER AND DRIVER ACCIDENT INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันสุขภาพและอุบัติเหตุหมู่ (GROUP HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันสุขภาพและอุบัติเหตุส่วนบุคคล (PERSONAL HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE POLICY)

- 2) การประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับทรัพย์สิน
เป็นกรมธรรม์ประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองความสูญเสียหรือความเสียหาย (LOSS OR DAMAGE) ต่อทรัพย์สินที่เอาประกันภัยอันเนื่องมาจากอุบัติเหตุ ได้แก่
- กรมธรรม์ประกันภัยทรัพย์สินส่วนบุคคล (PERSONAL PROPERTY POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยสำหรับเงิน (MONEY INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยโจรกรรม (BURGLARY INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยกระจก (PLATE GLASS INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยป้ายโฆษณาสินค้า (NEON SIGN INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์การเสี่ยงภัยทุกชนิด (ALL RISK INSURANCE POLICY)
- 3) การประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับงานทางวิศวกรรม
เป็นกรมธรรม์ที่ให้ความคุ้มครองเฉพาะงานวิศวกรรมเครื่องยนต์ วิศวกรรมโยธา และภัยจากเครื่องจักรต่าง ๆ ที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม ได้แก่
- กรมธรรม์ประกันภัยสำหรับงานรับเหมาก่อสร้าง (CONTRACTOR 'S ALL RISK INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยสำหรับงานติดตั้งเครื่องจักร (ERECTION ALL RISK INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยสำหรับงานตามสัญญา (CONTRACT WORK INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยเครื่องจักร (MACHINERY BREAKDOWN INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยหม้อน้ำ (BOILER AND PRESSURE VESSEL EXPLOSION INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยความเสียหายต่อเนื่องจากการที่เครื่องจักรชำรุดเสียหาย (CONSEQUENTIAL LOSS FOLLOWING MACHINERY BREAKDOWN INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยเครื่องคอมพิวเตอร์ (COMPUTER ALL RISK INSURANCE POLICY)

- 4) การประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับความผิดพลาดตามกฎหมาย
เป็นกรมธรรม์ประกันภัย การให้ความคุ้มครองต่อความรับผิดตามกฎหมายของผู้เอา
ประกันภัยที่อาจจะเกิดขึ้น ได้แก่
- กรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดของส่วนบุคคลต่อสาธารณะ (PERSONAL PUBLIC LIABILITY INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดต่อสาธารณะ (PUBLIC LIABILITY INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดของนายจ้าง (EMPLOYER ' S LIABILITY INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยเงินทดแทนแรงงาน (WORKMEN ' S COMPENSATION INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยชดเชยผู้เล่นกอล์ฟ (GOLFER'S INDEMNITY INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดของเครื่องบิน (AVIATION LIABILITY INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดของผู้ผลิตสินค้า (PRODUCT LIABILITY INSURANCE POLICY)
 - กรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพทางแพทย์ (DOCTOR'S PROFESSIONAL LIABILITY INSURANCE POLICY)

- 5) การประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับภัยอื่น ๆ
เป็นกรมธรรม์ประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองภัยอื่น ๆ ของการประกันภัยเบ็ดเตล็ด นอก
จาก ที่กล่าวแล้วในข้อ 1-4 ได้แก่

- สัญญาค้ำประกันและเอกสารประกอบ (BOND)
- สัญญาค้ำประกันการประมูล (BID BOND)
- กรมธรรม์ประกันภัยความซื่อสัตย์ (FIDELITY GUARANTEE INSURANCE POLICY)
- กรมธรรม์ประกันภัยพืชผล (CROP INSURANCE POLICY)
- กรมธรรม์ประกันภัยปศุสัตว์ (LIVESTOCK INSURANCE POLICY)
- กรมธรรม์ประกันภัยโรคมะเร็ง (CANCER INSURANCE POLICY)
- กรมธรรม์ประกันภัยความเสียหายต่อเนื่อง (CONSEQUENTIAL LOSS INSURANCE POLICY)

กรมธรรม์ฉบับมาตรฐานของการประกันภัยเบ็ดเตล็ด

ในขณะนี้คณะอนุกรรมการประกันภัยเบ็ดเตล็ดได้จัดทำกรมธรรม์มาตรฐานเสร็จแล้ว

7 กรมธรรม์ ได้แก่

1. กรมธรรม์ประกันภัยสำหรับเงิน
2. กรมธรรม์ประกันภัยโจรกรรม
3. กรมธรรม์ประกันภัยการชดเชยผู้เล่นกอล์ฟ
4. กรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดของงานตามสัญญา
5. กรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล
6. กรมธรรม์ประกันภัยอุบัติเหตุเดินทาง
7. กรมธรรม์ประกันภัยเครื่องจักร

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงเฉพาะกรรมธรรม์ประกันภัยเบ็ดเตล็ดที่สำคัญ ๆ เท่านั้นคือ

กรรมธรรม์ประกันภัยโจรกรรม

เป็นกรรมธรรม์คุ้มครองทรัพย์สินที่เอาประกันอันเนื่องมาจากการสูญหาย หรือเสียหายจากการถูกโจรกรรม ฆัดแงะ และการใช้กำลังอย่างรุนแรงให้ปรากฏร่องรอยอย่างชัดเจนความคุ้มครองนี้รวมถึงความเสียหายต่อตัวอาคาร เนื่องจากการฆัดแงะนั้นันด้วยแต่ต้องเป็นการกระทำของบุคคลภายนอก

กรรมธรรม์ประกันภัยสำหรับเงิน

เป็นกรรมธรรม์คุ้มครองเงินสดที่อยู่ในเซฟ หรือในหีบห่อมั่นคงนอกเวลาทำการจากการโจรกรรมฆัดแงะโดยบุคคลภายนอก หรือจากการจี้ปล้น แย่งชิงในระหว่างทำการที่อยู่ระหว่างการขนส่ง เป็นต้น

กรรมธรรม์ประกันภัยความซื่อสัตย์

เป็นกรรมธรรม์คุ้มครองความเสียหาย ทางการเงิน เนื่องจากการทุจริตของพนักงานลูกจ้าง เช่น การยักยอกเงินสด หรือทรัพย์สินของผู้เอาประกันไป

กรรมธรรม์ประกันภัยกระเจก

เป็นกรรมธรรม์คุ้มครองความเสียหายต่อกระเจกที่ติดตั้งอยู่ในตัวอาคาร เนื่องจากภัยทุกชนิดที่มีได้ระบุน ยกเว้นไว้ในกรรมธรรม์

กรรมธรรม์ประกันภัยแผ่นดินไหว

เป็นกรรมธรรม์คุ้มครองทรัพย์สินที่เอาประกัน ซึ่งได้แก่ แผ่นป้ายโฆษณาที่ติดตั้งอยู่ริมถนนหรือคาบฟ้าของตึกสูง ๆ ซึ่งอาจเสียหายเพราะไฟไหม้ ภัยธรรมชาติ และสาเหตุอื่น ๆ ที่มีได้ระบุนยกเว้นในกรรมธรรม์

กรรมธรรม์ประกันภัยพืชผล

เป็นกรรมธรรม์คุ้มครองความเสียหายที่เกิดกับพืชผลของเกษตรกร อันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ เช่น สภาพฝนแล้งลูกเห็บตก พายุ น้ำท่วม ฯลฯ

กรรมธรรม์ประกันภัยความเสียหายต่อเนื่อง

เป็นกรรมธรรม์คุ้มครองความเสียหาย อันเนื่องมาจากความเสียหายโดยตรงที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินที่เอาประกันไว้ เช่น ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากโรงงานถูกไฟไหม้แล้วต้องซ่อมแซมโรงงานในระหว่างนั้น ผู้เอาประกันต้องสูญเสียรายได้ที่ควรจะได้รับ หากมีการเปิดกิจการตามปกติ

กรรมธรรม์ประกันความเสี่ยงภัยทุกชนิดของผู้รับเหมาก่อสร้าง

เป็นกรรมธรรม์คุ้มครองความเสียหายต่องานที่กำลังก่อสร้าง ภัยต่าง ๆ ที่คุ้มครอง ได้แก่ ไฟไหม้ น้ำท่วม แผ่นดินไหว การโจรกรรม การกระทำโดยเจตนาร้าย การประมาทเลินเล่อ และภัยอื่น ๆ ที่ไม่ได้ระบุยกเว้นในกรรมธรรม์ และการคุ้มครองความรับผิดตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอกของผู้รับเหมาก่อสร้างด้วย

กรรมธรรม์ประกันความเสี่ยงภัยทุกชนิดของผู้รับเหมาติดตั้งเครื่องจักร

เป็นกรรมธรรม์คุ้มครองความเสียหายต่อเครื่องจักรที่กำลังติดตั้ง หรือกำลังทดสอบเดินเครื่องอันเกิดจากไฟไหม้ ไฟฟ้า การระเบิด น้ำท่วม ลมพายุ แผ่นดินไหว การโจรกรรม ความผิดพลาดในการติดตั้ง ไฟฟ้าลัดวงจร วัตถุแปลกปลอมตกเข้าไปในเครื่องจักรหรือสิ่งที่ติดตั้งขณะที่กำลังทดสอบเดินเครื่องและคุ้มครองความรับผิดตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอกของผู้รับเหมาติดตั้งด้วย

กรรมธรรม์ประกันภัยเครื่องจักรชำรุดเสียหาย

เป็นกรรมธรรม์คุ้มครองความเสียหาย ต่อเครื่องจักรที่เอาประกันไว้ เนื่องจากภัยหรืออุบัติเหตุต่าง ๆ ที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ล่วงหน้า เช่น ความผิดพลาดบกพร่องในการใช้เครื่อง วัตถุแปลกปลอมตกลงไปในเครื่องจักรทำให้เครื่องจักรชำรุดเสียหาย เป็นต้น ฯลฯ

กรรมธรรม์ประกันภัยความเสียหายต่อเนื่องจากการที่เครื่องจักรชำรุดเสียหาย

เป็นกรรมธรรม์คุ้มครองความเสียหายต่อเนื่อง เช่น ผลกำไรที่สูญเสียไปเนื่องจากเครื่องจักรที่เอาประกันไว้ นั้นเกิดขัดข้อง หรือชำรุดเสียหายจากภัยที่คุ้มครองและมีผลให้ต้องหยุดเดินเครื่องเพื่อซ่อมแซม

กรรมธรรม์ประกันภัยเครื่องคอมพิวเตอร์

เป็นกรรมธรรม์คุ้มครองความเสียหายต่อเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เอาประกันไว้ เนื่องจาก ไฟไหม้ ฟ้าผ่า การระเบิด ลมพายุ น้ำท่วม ไฟฟ้าลัดวงจร การออกแบบผิดพลาด การสูญเสียชีวิต การโจรกรรม การกลั่นแกล้ง หรือการประมาทเลินเล่อของคนงานของผู้เอาประกันภัย และความเสียหายจากเหตุอื่น ๆ ที่มีได้ระบุยกเว้นในกรรมธรรม์

กรรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายต่อสาธารณชน

เป็นกรรมธรรม์การคุ้มครองความรับผิดตามกฎหมายต่อบุคคลภายนอก จากการปฏิบัติงาน ธุรกิจ หรือความบกพร่องของสถานที่ที่เอาประกันภัย หรือจากผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจำหน่าย หรือความรับผิดจากการประกอบอาชีพ ได้แก่ แพทย์ สถาปนิก วิศวกร ทนายความ เป็นต้น

กรรมธรรม์ประกันภัยเงินทดแทนแรงงาน

เป็นกรรมธรรม์การคุ้มครองความรับผิดตามกฎหมาย อันเกี่ยวกับเงินทดแทนแรงงาน เมื่อลูกจ้างประสบอุบัติเหตุขณะปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ นายจ้าง จะได้รับการทดแทนตามลัทธิที่กำหนดไว้ในกฎหมายแรงงาน ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล เงินทดแทนการสูญเสียอวัยวะ การสูญเสียชีวิต ค่าใช้จ่ายในการจัดการศพ เป็นต้น

กรรมธรรม์ประกันภัยความรับผิดตามกฎหมายนายจ้าง

เป็นกรรมธรรม์การคุ้มครองความรับผิดตามกฎหมายของนายจ้างที่มีต่อลูกจ้าง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากเกิดอุบัติเหตุที่ลูกจ้างได้รับนั้นเกิดความประมาทเลินเล่อของนายจ้างในการละเลยดูแลเอาใจใส่บำรุงรักษาสภาพความปลอดภัย ในการทำงาน of ลูกจ้างตามที่ควร

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัญญาประกันภัย

ใบคำขอเอาประกันภัย (APPLICATION FORM)

ใบคำขอเอาประกันภัย คือ เอกสารซึ่งผู้เอาประกันกรอกข้อความยื่นต่อบริษัทประกันภัยเพื่อแสดงความประสงค์ขอเอาประกันภัย และถือว่าเป็นคำเสนอที่จะก่อให้เกิดสัญญาประกันภัยขึ้นระหว่างผู้เอาประกันภัยกับบริษัทประกันภัย

การเสนอขอทำประกันภัยจะทำเป็นลายลักษณ์อักษร หรือวาจาก็ได้แต่โดยทั่วไปบริษัทประกันภัยจะมีแบบฟอร์มใบคำขอเอาประกัน (APPLICATION FORM) เพื่อให้ผู้เอาประกันกรอกคำถามต่าง ๆ ตามความจำเป็นของการประกันภัยแต่ละชนิด

รายละเอียดในใบคำขอเอาประกันภัย โดยทั่วไปมี ดังนี้

1. ชื่อ นามสกุล และอายุ ของผู้เอาประกันภัย
2. ที่อยู่ของผู้เอาประกันภัย
3. อาชีพของผู้เอาประกันภัย
4. รายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุที่เอาประกันภัย
5. ภัยที่ต้องการคุ้มครอง
6. ส่วนที่ได้เสียหรือความสัมพันธ์กับวัตถุที่เอาประกันภัย
7. จำนวนเงินเอาประกัน
8. ความเสี่ยงภัยที่มีอยู่ในปัจจุบัน
9. ประวัติการทำประกันภัย

ฯลฯ

ผู้รับประกันภัย จะประเมินความเสี่ยงภัยจากข้อความจริงในใบคำขอเอาประกันภัยว่าจะสามารถรับประกันภัยได้หรือไม่ ถ้าข้อความจริงในใบคำขอเอาประกันภัยยังไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจ ผู้รับประกันอาจต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่าง ๆ หรือในบางกรณีอาจต้องเพิ่มเงื่อนไขพิเศษหรือเก็บเบี้ยประกันเพิ่ม หรือบอกปฏิเสธไม่รับประกันภัยนั้น

ดังนั้นใบคำขอเอาประกันภัยควรบรรจุคำถาม ที่จะให้ข้อมูลกับบริษัทประกันภัยเพื่อ

1. ประเมินค่าของภัย
2. การกำหนดอัตราเบี้ยประกัน
3. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกกรมธรรม์ประกันภัย

ผู้ขอเอาประกันภัย จะต้องกรอกข้อความในใบคำขอเอาประกันภัยตามความเป็นจริงซึ่งถ้าหากผู้เอาประกันภัยกรอกข้อความเท็จ (MISREPRESENTATION) ด้วยเจตนาปกปิดข้อความจริงก็จะเป็นผลให้สัญญาประกันเป็นโมฆียะ ผู้รับประกันภัยสามารถบอกล้างได้

กรมธรรม์ประกันภัย (INSURANCE POLICY)

เมื่อผู้รับประกันภัยตกลงรับประกันภัยก็ต้องออกกรมธรรม์ประกันภัยที่มีข้อความตรงกับความประสงค์ในใบคำขอเอาประกันภัย ให้แก่ผู้เอาประกันภัยเพื่อใช้เป็นหลักฐานต่อไป กรมธรรม์ประกันภัยเป็นหลักฐานอย่างหนึ่งของสัญญาประกันภัย ซึ่งระบุถึงสาระสำคัญของข้อตกลงเงื่อนไข และความคุ้มครองตามสัญญาประกันภัย สัญญาประกันภัยสามารถเกิดและมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายได้ด้วยการตกลงด้วยวาจา

รายละเอียดในกรมธรรม์ประกันภัย

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 867 วรรค 3 ได้กำหนดรายการต่าง ๆ ซึ่งจะต้องมีปรากฏไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย คือ

1. วัตถุประสงค์เอาประกันภัย หมายถึง ตัวทรัพย์สิน สิทธิ หรือความรับผิดชอบเป็นที่ตั้งของส่วนได้ส่วนเสีย เช่น สิ่งปลูกสร้าง หรือความรับผิดในชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่น
2. ภัยที่ผู้รับประกันภัยรับเสี่ยง หมายถึง ชนิดของภัยที่ผู้รับประกันภัยรับเสี่ยง เช่น ไฟไหม้ ลมพายุ อุบัติเหตุ
3. ราคาแห่งมูลประกันภัย หมายถึง ราคาของส่วนได้ส่วนเสีย ถ้าหากคู่กรณีตกลงไว้ก็ต้องระบุไว้ในกรมธรรม์

4. จำนวนเงินซึ่งเอาประกันภัย หมายถึง จำนวนเงินสูงสุดที่กำหนดไว้เพื่อผู้รับประกันภัยจะต้องใช้ ถ้าหากมีภัยเกิดขึ้นตามสัญญาประกันภัย

5. จำนวนเบี้ยประกันภัยและวิธีส่งเบี้ยประกัน หมายถึง เงินที่ผู้เอาประกันภัยตกลงจะให้เป็นการตอบแทนการรับเสี่ยงภัยของผู้รับประกันภัย จะให้เป็นงวดเดียวหรือหลายงวดก็ได้

6. ถ้าสัญญาประกันภัยมีกำหนดเวลาต้องลงเวลาเริ่มต้นและเวลาสิ้นสุดไว้ การทำสัญญาประกันภัยอาจมีระยะเวลาเริ่มต้น และสิ้นสุดสัญญาก็ได้ เช่น กำหนดว่ารับประกันภัยตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2530 เวลา 16.00 น. จนถึงวันที่ 1 มกราคม 2531 เวลา 16.00 น เป็นต้น

7. ชื่อของผู้รับประกันภัย

8. ชื่อของผู้เอาประกันภัย

9. ชื่อของผู้รับประกันโยชน ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยระบุให้บุคคลหนึ่งบุคคลใด เป็นผู้รับประกันโยชนตามสัญญาประกันภัย

10. วันทำสัญญาประกันภัย คือ วันที่สัญญาเกิดขึ้น ไม่ได้หมายความว่า เป็นวันที่ทำกรรมธรรม์ประกันภัยซึ่งอาจเป็นวันเดียวกันหรือวันใดวันหนึ่ง หลังจากวันทำสัญญาประกันก็ได้

11. สถานที่และวันที่ได้ทำกรรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นวันเดียวกับวันทำสัญญาประกันภัย

โครงสร้างของกรรมธรรม์ประกันภัย

โดยทั่วไปแล้วลักษณะของกรรมธรรม์ประกันภัย จะมีโครงสร้างในข้อสาระสำคัญเป็นส่วน ๆ ดังนี้

1. หัวกระดาษ (HEADING) ได้แก่ ชื่อ และที่อยู่ของผู้รับประกันภัย

2. บทนำ (PREAMBLE OR RECITAL CLAUSE) ได้แก่ ข้อความแรกของสัญญาโดยมากจะระบุว่าเป็นสัญญาต่างตอบแทน เช่น "โดยเชื่อถือถ้อยคำในคำขอเอาประกันภัยและเพื่อเป็นการตอบแทนเบี้ยประกันภัยที่ผู้เอาประกันต้องชำระ บริษัทให้สัญญาต่อผู้เอาประกันดังต่อไปนี้....."

3. ข้อคุ้มครอง (OPERATIVE CLAUSE) ได้แก่ ข้อความที่ระบุไว้อย่างกว้าง ๆ ว่าผู้รับประกันภัยจะต้องคุ้มครองภัยอะไรบ้าง ในทางปฏิบัติส่วนมากจะมีข้อสัญญามาจำกัดหรือขยายข้อความเดิมตามกรณี ซึ่งจะต้องอ่านประกอบกับข้อยกเว้นในกรรมธรรม์ประกันภัยด้วย

4. ข้อยกเว้น (EXCLUSIONS) ได้แก่ รายละเอียดของสิ่งที่ผู้รับประกันภัยไม่คุ้มครองอาจจะเป็นวัตถุบางชนิด เหตุการณ์ หรือภัยบางอย่าง ซึ่งมักจะแบ่งเป็นข้อย่อย ๆ เพื่อความชัดเจนของสัญญา

5. เงื่อนไขทั่วไป (GENERAL CONDITIONS) ได้แก่ รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น การร่วมเฉลี่ยความรับผิดชอบ การรับช่วงสิทธิ ซึ่งคู่สัญญาจะต้องปฏิบัติในระหว่างที่สัญญามีผลบังคับ สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

5.1 เงื่อนไขบังคับก่อนสัญญา (CONDITION PRECEDENT TO CONTRACT) ได้แก่ เงื่อนไขที่ผู้เอาประกันภัยจะต้องปฏิบัติก่อนสัญญาจะมีผล เช่น การเปิดเผยข้อความจริง เป็นต้น ซึ่งถ้าหากว่ามีการฝ่าฝืนสัญญาจะถูกบอกล้าง ไม่มีผลผูกพันผู้เอาประกันภัยแต่อย่างใด

5.2 เงื่อนไขบังคับหลังสัญญา (CONDITION SUBSEQUENT TO CONTRACT) ได้แก่ เงื่อนไข ซึ่งผู้เอาประกันภัยจะต้องปฏิบัติหลังจากสัญญาประกันภัยมีผลแล้ว ถ้าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวจะทำให้สัญญาประกันภัยสิ้นผลบังคับได้ เช่น ผู้เอาประกันภัยจะต้องให้บริษัทประกันภัยทราบเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในภัยที่ได้เอาประกันภัยไว้ เป็นต้นว่าการต่อเติมอาคารขยายกิจการไปทำการผลิตที่มีความเสี่ยงภัยสูงขึ้นการเปลี่ยนอาชีพ (ในกรณีประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล) สิ่งเหล่านี้ผู้เอาประกันภัยจะต้องบอกกล่าวให้ผู้รับประกันภัยทราบ เพื่อพิจารณาว่าจะสามารถรับประกันต่อไปอีกหรือไม่ หรือจะต้องเพิ่มอัตราเบี้ยประกันอีกเท่าใด การละเลยไม่แจ้งให้ผู้รับประกันภัยทราบ จะทำให้สัญญานั้นสิ้นความผูกพันกับผู้รับประกันภัยได้

5.3 เงื่อนไขแห่งความรับผิดชอบ (CONDITION PRECEDENT TO LIABILITY) ได้แก่ เงื่อนไขที่กำหนดหน้าที่ให้ผู้เอาประกันภัยต้องปฏิบัติ ก่อนที่จะมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนจากผู้รับประกันภัย เช่น กรมธรรม์ประกันอัคคีภัยระบุเงื่อนไขไว้ว่าผู้เอาประกันภัยจะต้องแจ้งให้ผู้รับประกันภัยทราบทันทีที่เกิดภัยขึ้น และต้องยื่นคำเรียกร้องระบุรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน 15 วัน ถ้าผู้เอาประกันไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้นี้ ผู้เอาประกันภัยก็อาจไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน

6. ตารางกรรมกรรม (SCHEDULE) กรรมกรรมประกันภัยทั่วไป มักมีตารางกรรมกรรมที่ระบุรายละเอียดของการประกันภัยต่าง ๆ เช่น ชื่อ ที่อยู่ของผู้เอาประกันภัย วัตถุประสงค์ที่ตั้งของวัตถุประสงค์ที่เอาประกันภัย ระยะเวลาของสัญญา เป็นต้น เพื่อสะดวกในการตรวจสอบสัญญาประกันภัยและกรอกรายละเอียดในกรรมกรรมได้ง่ายขึ้น

7. บทลงนาม (SIGNATURE OR ATTESTATIONS CLAUSE) ได้แก่ ข้อความตอนท้ายสุดของกรรมกรรมประกันภัย ซึ่งเป็นการยืนยันเจตนาารมณ์ของผู้รับประกันภัยที่ต้องการให้สัญญาประกันภัยมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อ ของผู้มีอำนาจกระทำการแทนผู้รับประกันภัย และประทับตราของผู้รับประกันภัยไว้เป็นสำคัญ และอาจจะระบุวันออกกรรมกรรมได้ด้วย

ใบสลักหลังกรรมธรรม์ (ENDORSEMENT FORM)

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของสัญญาประกันภัยในขณะที่ทำ หรือระหว่างที่สัญญาประกันภัยมีผลบังคับอยู่ คู่สัญญาประกันภัยสามารถตกลงแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมเงื่อนไขข้อคุ้มครอง ข้อยกเว้น ตลอดจนข้อความอย่างใดอย่างหนึ่งในกรรมธรรม์ประกันภัยด้วยการออกใบสลักหลังกรรมธรรม์ประกันภัยได้ เช่น การเปลี่ยนแปลงที่อยู่ของผู้เอาประกันภัย การเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกผู้รับประโยชน์ เป็นต้น

หนังสือคุ้มครองชั่วคราว (COVER NOTE)

เป็นเอกสารที่บริษัทออกให้แก่ผู้เอาประกันภัย เพื่อเป็นการคุ้มครองชั่วคราวก่อนออกกรรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งในระยะเวลาที่สัญญาประกันภัยยอมเป็นไปตามข้อความ และเงื่อนไขในหนังสือคุ้มครองชั่วคราวนี้ ปกติแล้วจะเป็นเงื่อนไขและคุ้มครองชั่วคราวเช่นเดียวกับกรรมธรรม์ประกันภัยที่ออกมาภายหลัง ผลของการคุ้มครองตามหนังสือคุ้มครองชั่วคราวจะสิ้นสุดลง ในกรณีที่บริษัทปฏิเสธการรับประกันภัยหรือบริษัทออกกรรมธรรม์ประกันภัยให้แล้ว หรือระยะเวลาที่ระบุไว้ในหนังสือคุ้มครองชั่วคราวสิ้นสุดลง

กรรมธรรม์เปิด (OPEN COVER)

เป็นเอกสารของการประกันภัยการขนส่งทางทะเล ที่เปิดความคุ้มครองแบบกว้าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมถึงสินค้าที่จะขนส่งทางทะเล ตามที่ได้ตกลงกันไว้ล่วงหน้าระหว่างผู้เอาประกันภัย และผู้รับประกันภัย

เงื่อนไขข้อกำหนดความคุ้มครองในกรรมธรรม์เปิด โดยทั่วไปจะกำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการขนส่ง ประเภทหรือชนิดของสินค้าเงื่อนไขความคุ้มครอง ประเภทของยานพาหนะที่ใช้ขนส่งวงเงินความรับผิดของผู้รับประกันภัย มูลค่าสูงสุดของสินค้าแต่ละเที่ยว ระยะเวลาที่มีผลบังคับเงื่อนไขการบอกเลิกอัตราเบี้ยประกันภัย และเงื่อนไขการแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการขนส่งแต่ละเที่ยว เป็นต้น กรรมธรรม์เปิดจึงเหมาะสมสำหรับผู้สั่งเข้า และส่งออกสินค้าที่มีการขนส่งเป็นประจำเพื่อมิให้ต้องกังวลต่อการขอเอาประกันภัยกับบริษัทประกันภัยทุกครั้งที่มีการขนส่งสินค้าเข้าออกกรรมธรรม์แบบนี้ จึงเป็นการประกันภัยที่ให้ความคุ้มครองแก่ผู้เอาประกันภัย เกี่ยวกับสินค้าที่อยู่ในระหว่างการขนส่ง โดยผู้เอาประกันภัยจะต้องแจ้งให้บริษัทประกันภัยทราบถึงการขนส่งแต่ละเที่ยวที่ตนทราบเพื่อให้บริษัทประกันภัยคิดเบี้ยประกันภัย และออกหนังสือรับรองการประกันภัยให้

หนังสือรับรองการประกันภัย (CERTIFICATE OF INSURANCE)

เป็นเอกสารที่ผู้รับประกันภัยออกให้แก่ผู้เอาประกันภัย เพื่อรับรองการรับประกันภัยการขนส่งทางทะเล ซึ่งผู้เอาประกันภัยและผู้รับประกันภัยได้มีกรรมกรรมเปิดไว้แล้ว การออกหนังสือรับรองการรับประกันภัยดังกล่าวจะกระทำ เมื่อผู้เอาประกันภัยทราบถึงจำนวนสินค้าที่เอาประกันไว้ได้ส่งลงเรือลำใด ณ ท่าเรือใด และเรือแล่นออกจากท่าเรือเมื่อใดผู้เอาประกันภัยต้องแจ้งขอออกหนังสือรับรองการประกันภัยจากบริษัทประกันภัยในแต่ละครั้ง

ผู้ที่เกี่ยวข้องในสัญญาประกันภัย

1. ผู้เอาประกันภัย (THE INSURED) เป็นคู่สัญญาประกันภัย ซึ่งมีหน้าที่เปิดเผยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อการพิจารณาของผู้รับประกันภัยหรือไม่ ตลอดจนมีหน้าที่ชำระเบี้ยประกันภัยตามจำนวนที่ได้ตกลงไว้ในสัญญาประกันภัย และเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นกับวัตถุที่เอาประกันภัยไว้ ผู้เอาประกันภัยก็มีสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามความเสียหายที่แท้จริง
2. ผู้รับประกันภัย (THE INSURER) เป็นคู่สัญญาประกันภัย ซึ่งมีหน้าที่พิจารณารับประกันภัยอย่างระมัดระวังและรอบคอบ มีสิทธิรับเบี้ยประกันภัยและมีหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเมื่อเกิดวินาศภัยขึ้นดังกล่าวกว่าที่ได้รับไปไว้ในสัญญา ในการชดใช้ค่าสินไหมนั้นอาจชดใช้เป็นเงินสด การซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพเดิม หรือการหาของขึ้นใหม่มาแทนที่ได้รับความเสียหายก็ได้
3. ผู้รับประโยชน์ (BENEFICIARY) เป็นบุคคลภายนอกสัญญาประกันภัยที่มีสิทธิเข้ารับประโยชน์ในค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยนั้น ตามข้อตกลงของผู้เอาประกันภัยกับผู้รับประกันภัย ดังนั้นเมื่อมีผู้รับประโยชน์ตามกรรมธรรม์ประกันภัยแล้ว ผู้เอาประกันภัยจะไม่มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนตามกรรมธรรม์ประกันภัยอีกต่อไป
4. ผู้รับโอนทรัพย์สินที่เอาประกัน (THE ASSIGNEE) ไม่ว่าจะเป็นการโอนโดยอำนาจของกฎหมาย เช่น เจ้าของทรัพย์สินที่เอาประกันถึงแก่กรรม ทรัพย์สินดังกล่าวตกให้แก่ ทายาท หรือด้วยนิติกรรมใด ๆ เช่น การโอนขายทรัพย์สินที่เอาประกันภัย สิทธิของผู้เอาประกันภัยตามสัญญาประกันภัยย่อมโอนไปยังผู้รับโอนทรัพย์สินนั้นด้วย
5. ผู้รับช่วงทรัพย์สินที่เอาประกันภัย (THE REAL SUBROGATOR) คือ ผู้รับจ้างง ผู้รับจำนำ หรือผู้ทรงบุริมสิทธิ ในทรัพย์สินที่เอาประกันภัยครบไปถึงเงินค่าสินไหมทดแทนที่ผู้รับประกันภัยจะจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับประโยชน์ ดังนั้นผู้รับประกันภัยจะต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทน ให้กับผู้รับช่วงทรัพย์สินก่อนให้ผู้มีสิทธิอื่น ๆ

6. ผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้เอาประกันภัย (THE INJURED PERSON) เป็นบุคคลภายนอกสัญญาประกันภัยที่มีสิทธิได้รับชดเชยค่าสินไหมตามสัญญาประกันภัย อันเนื่องมาจากได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้เอาประกันภัย ไม่ว่าจะเป็นการรับประกันตามสัญญาหรือการรับประกันตามเงื่อนไขที่แนบมา

การประกันภัยต่อ (REINSURANCE)

การประกันภัยต่อ (REINSURANCE) หมายถึง การกระจายการเสี่ยงภัยของผู้รับประกันภัยกับผู้รับประกันภัยด้วยกันเอง เนื่องจากความสามารถในการรับเสี่ยงภัยไว้เองของบริษัทมีจำกัด จึงกระจายการเสี่ยงภัยส่วนที่เหลือไปให้กับผู้รับประกันภัยอื่น ๆ ซึ่งเรียกว่า ผู้รับประกันภัยต่อ (REINSURER)

การประกันภัยต่อเป็นการตกลงกันระหว่าง บริษัทเอาประกันภัยต่อ ซึ่งเรียกว่า CEDING COMPANY กับบริษัทรับประกันภัยต่อ ซึ่งเรียกว่า REINSURER

ผู้เอาประกันภัย (INSURER) ไม่มีสิทธิ์เรียกร้องตามสัญญาประกันภัยต่อนี้โดยตรงกับบริษัทประกันภัยต่อ แต่มีสิทธิ์เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทที่รับประกันภัยจากตนเท่านั้น

รูปที่ 2.2 แผนภาพประกอบการประกันภัยต่อ

สาเหตุของการทำประกันภัยต่อ

มีดังต่อไปนี้ คือ

1. ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยมีมูลค่าสูงกว่าเงินกองทุนของบริษัท
2. ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยมีความเสี่ยงสูงในตัวของมันเอง
3. สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยมีความเสี่ยงภัยสูง
4. บริษัทรับประกันภัยทรัพย์สินภายในบริเวณใดบริเวณหนึ่ง ซึ่งถูกเรียกว่า "BLOCK" เป็นจำนวนมากเกินกว่าตารางกำหนด (TABLE OF LIMIT) ที่ทางผู้บริหารได้กำหนดมาให้ในกรณีเช่นนี้เป็นหน้าที่ของผู้รับประกันภัยที่เราเรียกว่า บริษัทเอาประกันภัยต่อเป็นผู้ตัดสินใจว่าบริษัทสามารถที่จะรับเสี่ยงภัยใดภัยหนึ่งได้หรือไม่ ถ้าได้จะรับเองเป็นจำนวนเงินเท่าไรและส่วนที่เหลือจะประกันภัยต่อไปให้ใครและอย่างไร

ประเภทของการประกันภัยต่อ

การประกันภัยต่อ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การประกันภัยต่อแบบเฉพาะราย (FACULTATIVE REINSURANCE) คือ การประกันภัยต่อประเภทหนึ่ง ซึ่งบริษัทเอาประกันภัยต่อต้องเสนอรายละเอียดของภัยแต่ละรายไปให้กับบริษัทรับประกันภัยต่อพิจารณา ซึ่งอาจจะกระทำโดยทางจดหมาย โทรศัพท์ โทรเลข หรืออื่น ๆ บริษัทรับประกันภัยต่อสามารถที่จะบอกรับหรือปฏิเสธการเอาประกันภัยต่อชนิดนี้ได้

ข้อดีของการประกันภัยต่อนี้ก็คือ ผู้รับประกันภัยต่อสามารถที่จะเลือกภัยได้ว่าภัยไหนควรจะได้รับและภัยไหนควรจะบอกรับปฏิเสธและถ้ารับจะรับในจำนวนเท่าไร ดังนั้นเป็นต้น ส่วนข้อเสียประการสำคัญของการประกันภัยต่อประเภทนี้ก็คือเสียเวลา และค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าต้องเอาประกันภัยต่อกับผู้รับประกันภัยต่อที่อยู่ในต่างประเทศ โดยมากแล้วไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทและข้อเสียอีกประการหนึ่งก็คือจะต้องประกันภัยต่อเป็นราย ๆ ไปคือ พิจารณาทีละรายซึ่งเสียเวลา มากทั้งผู้เอาประกันภัยต่อและผู้รับประกันภัยต่อ

2. การประกันภัยต่อตามสัญญา (TREATY REINSURANCE) ถ้าบริษัทรับประกันภัยต่อได้เข้าทำสัญญานิตินี้กับบริษัทเอาประกันภัยต่อแล้ว บริษัทรับประกันภัยต่อจะไม่สามารถปฏิเสธการรับประกันภัยต่อที่บริษัทเอาประกันต่อส่งมาเอาประกันภัยต่อกับตนได้ ดังนั้นก่อนที่จะทำสัญญานิตินี้ผู้รับประกันภัยต่อจำเป็นจะต้องศึกษารายละเอียด และเงื่อนไขของสัญญาให้ต้องแท้เสียก่อน

คำว่า TREATY หมายถึง สัญญาที่ทำขึ้นระหว่างบริษัทประกันภัยต่อฝ่ายหนึ่ง กับผู้รับประกันภัยต่ออีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งโดยปกติแล้วจะมีอายุอย่างต่ำ 1 ปี

การประกันภัยต่อตามสัญญา (TREATY REINSURANCE) ยังแบ่งแยกได้เป็นอีก 2 ประเภทย่อย ๆ ดังนี้

2.1 สัญญาแบบกำหนดสัดส่วนแน่นอน (PROPORTIONAL TREATY) คือสัญญาที่กำหนดความรับผิดชอบของคู่กรณีเป็นอัตราส่วนอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ สัญญาแบบนี้ยังแบ่งออกเป็น 3 ประเภทย่อย ๆ ดังนี้

2.1.1 QUOTA SHARE TREATY คือ ทั้ง 2 ฝ่ายตกลงกันว่าทุก ๆ ภัยที่บริษัทเอาประกันภัยต่อรับเข้ามา จะต้องถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ตามอัตราส่วนที่ได้ตกลงกัน เช่น ในสัญญาเขียนว่า 80 % QUOTA SHARE TREATY หมายความว่า บริษัทเอาประกันภัยต่อจะรับเสี่ยงภัยเอง 20 % ส่วนที่เหลือ 80 % จะต้องแบ่งให้กับบริษัทประกันภัยต่อถ้าเกิดมีความเสียหายเกิดขึ้น ทั้งสองฝ่ายต้องเฉลี่ยความเสียหายตามอัตราส่วน 20 ต่อ 80 เสมอ

2.1.2 SURPLUS TREATY คือ บริษัทเอาประกันต่อสามารถที่จะรับภัยที่ตนเห็นว่าดีตามอัตราส่วนที่ตนต้องการตามตารางกำหนดของบริษัท ซึ่งทางฝ่ายบริหารเป็นผู้กำหนดขึ้นมา ส่วนความรับผิดชอบของผู้รับประกันภัยต่อขึ้นอยู่กับจำนวนเท่า (LINE) ของส่วนที่บริษัทเอาประกันภัยรับเสี่ยงเอาไว้ (RETENTION) เช่น FIRE SURPLUS TREATY ของบริษัท ก. มี 15 LINES และส่วนรับเสี่ยงภัยสูงสุด (MAXIMUM RETENTION) ของบริษัท ก. ต่อภัยหนึ่งภัยใด (ANY ONE RISK) เท่ากับ 600,000 บาท หมายความว่า ผู้บริหารได้กำหนดความสามารถสูงสุดของบริษัทจะต้องไม่เกิน 600,000 บาท ต่อ 1 ภัย ในกรณีเช่นนี้ความรับผิดชอบสูงสุดของผู้รับประกันภัยต่อมีเพียง 9,000,000 บาทเท่านั้น คือ 15 เท่าของ RETENTION บริษัทเอาประกันภัยต่อสามารถที่จะกระจายภัย หรือเอาประกันภัยต่อผู้รับประกันต่อ เป็นจำนวนเท่าไรก็ได้แต่ต้องไม่เกิน 15 เท่าของ RETENTION ของบริษัท ก.

2.1.3 FACULTATIVE OBLIGATORY TREATY มีลักษณะคล้ายคลึงกับ SURPLUS TREATY มาก ผิดกันเพียงว่า FACULTATIVE OBLIGATORY TREATY โดยมากแล้วจะไม่บ่งถึงความรับผิดชอบของสัญญาว่าเป็นกี่เท่า RETENTION แต่กำหนดความรับผิดชอบสูงสุดของผู้รับประกันภัยต่อต่อภัยเป็นจำนวนแน่นอนไว้ เราอาจจะพูดอีกนัยหนึ่งว่า FAC/OBLIG เป็น HIGHER SURPLUS TREATY

ในสัญญาแบบกำหนดสัดส่วนแน่นอนนี้ บริษัทรับประกันภัยต่อ จะได้รับผลตอบแทนเป็น เบี้ยประกันภัยต่อ (REINSURANCE PREMIUM) ในอัตราส่วนเดียวกันกับที่ได้รับทุนประกันภัยต่อ (SUM REINSURED) ไว้แต่ละภัย

2.2 สัญญาแบบไม่กำหนดสัดส่วนแน่นอน (NON-PROPORTIONAL TREATY) เป็นการรับประกันภัยต่อซึ่งไม่จำกัดอัตราส่วนความรับผิดระหว่างบริษัทเอาประกันภัยต่อและบริษัทรับประกันภัยต่อ ไว้เป็นราย ๆ ไป ปกติสัญญาประเภทนี้มักจะถูกเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า EXCESS OF LOSS TREATY (XOL หรือ XL)

สัญญาแบบไม่กำหนดสัดส่วนแน่นอน แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

2.2.1 EXCESS OF LOSS (XOL) เป็นการรับประกันภัยต่อซึ่งผู้รับประกันภัย ต่อตกลงที่จะรับผิดในความเสียหายแต่ละครั้งในส่วนที่เกินกว่า RETENTION ของบริษัทเอาประกันภัย ต่อไปถึงระดับหนึ่ง เช่น ผู้รับประกันภัยต่อตกลงเข้าทำสัญญาในเงื่อนไข 700,000 บาท เกินกว่า 300,000 บาท ต่อการเกิดภัยหนึ่งภัยใด (ANY ONE OCCURRENCE หรือ AND ONE EVENT) ในสัญญาของ FIRE XOL TREATY ถ้าเกิดเพลิงไหม้ขึ้น มีความเสียหายน้อยกว่า 300,000 บาท บริษัทเอาประกันภัยต่อก็ต้องรับผิดในส่วนนั้นทั้งหมด แต่ถ้าความเสียหายเกิด 300,000 บาท ผู้รับประกันภัยต่อ จะรับผิดชอบที่เกิดจาก 300,000 บาท แต่ต้องไม่เกิน 700,000 บาท สัญญา XOL นั้น ส่วนมากจะมีระยะเวลาจำกัด 1 ปี ไม่เหมือนกับสัญญา QUOTA SHARE หรือ SURPLUS ส่วนเบี้ยประกันภัยตามสัญญา XOL นี้เรียกว่า MINIMUM AND DEPOSIT PREMIUM (M & D) คือเบี้ยประกันที่ผู้รับประกันภัยต่อจะได้รับตอนเริ่มเข้าทำสัญญา ซึ่งอาจแบ่งออกเป็นงวด ๆ ตามแต่ จะตกลงกัน สัญญาประเภทนี้จะใช้กับการประกันภัยรถยนต์หรือมหันตภัย (CATASTROPHE COVER) เช่น น้ำท่วม แผ่นดินไหว พายุลูกเห็บ ฯลฯ

2.2.2 STOP LOSS หรือ EXCESS OF LOSS RATIO คือการประกันภัยต่อที่คล้ายกับ EXCESS OF LOSS มาก ต่างกันที่ผู้รับประกันภัยต่อในสัญญา XOL ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกินกว่าส่วนที่รับเสี่ยงภัยเองของบริษัทประกันภัยต่อเท่านั้น แต่ผู้รับประกันภัยต่อในสัญญา STOP LOSS จะรับผิดชอบเมื่ออัตราความเสียหาย (LOSS RATIO) ของบริษัทเอาประกันภัยต่อเกินกว่าอัตราร้อยละที่กำหนดไว้ ไปจนถึงอัตราหนึ่งซึ่งเป็นการรับผิดชอบสูงสุดของผู้รับประกันภัย เช่น ในสัญญากำหนดว่า 75% OF PREMIUM EARNED XOL 125% OF PREMIUM EARNED (ANY ONE EVENT OF OCCURRENCE) ในลักษณะเช่นนี้ถ้าอัตราความเสียหายของบริษัทเอาประกันภัยต่อ เกินกว่า 125% ของเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ (PREMIUM EARNED) ผู้รับประกันภัยต่อจะต้องรับผิดชอบไปอีก 75% ของเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ แต่ถ้าอัตราความเสียหายต่ำกว่า 125% ของเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ ผู้รับประกันภัยต่อไม่ต้องรับผิดชอบ

ข้อดีของการทำ STOP LOSS ก็คือ ป้องกันการสูญเสียอย่างใหญ่หลวงของบริษัทเอาประกันภัยต่อถ้าเกิดความเสียหายรายใหญ่ขึ้น

การดำเนินงานของระบบประกันภัย

ระบบงานประกันวินาศภัย เป็นระบบงานที่เหมาะสมสำหรับการนำเอาระบบคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นระบบงานขนาดใหญ่มีปริมาณข้อมูลเป็นจำนวนมากมีการเปลี่ยนแปลงปริมาณมาก เป็นระบบที่ต้องการความถูกต้อง รวดเร็ว มีการปรับปรุงข้อมูลอยู่เสมอและมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับฝ่ายต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ประกอบกับมีแนวโน้มที่ธุรกิจด้านนี้จะขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันสูงในอนาคตอีกด้วย ปัจจุบันถึงแม้ว่าบริษัทประกันวินาศภัยจะได้นำระบบคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ในปัจจุบันก็ยังมีขีดจำกัดทั้งด้านฮาร์ดแวร์ และ ซอฟต์แวร์ ทำให้ไม่สามารถทำงานได้ครอบคลุมฟังก์ชันหลักของระบบงานทุกระบบงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นในส่วนนี้จะกล่าวถึงฝ่ายต่าง ๆ ภายในบริษัทที่เกี่ยวข้องกับระบบงานประกันวินาศภัยดังนี้

ฝ่าย/แผนก ที่เกี่ยวข้องกับระบบงานประกันภัยเฉพาะหน่วยงานที่อยู่ภายในบริษัทมีอยู่หลายหน่วยงานดังแสดงในรูปที่ 2.3 การดำเนินงานของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการนำเอาระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยงานมีดังนี้

1. ฝ่ายรับประกันภัย ดำเนินงานด้านการรับประกันภัยโดยตรง การรับประกันภัยต่อเก็บสถิติและออกรายงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงานประกันภัยฝ่ายประกันภัยจะเกี่ยวข้องกับระบบงานคอมพิวเตอร์ของระบบงานประกันภัยดังต่อไปนี้

- ออกเลขที่กรมธรรม์ กำหนดครห์สลูกค้า
- บันทึกข้อมูลจากใบคำขอเอาประกันภัย
- บันทึกรหัสตัวแทน/นายหน้า ผู้ติดต่อหางานประกันภัย
- คำนวณเบี้ยประกัน คำนายหน้า
- พิมพ์ตารางกรมธรรม์ ใบเสร็จรับเงิน เอกสารแนบท้าย
- บันทึกข้อมูลการเปลี่ยน พิมพ์ใบสลักหลัง ใบเสร็จรับเงิน/ใบลดหนี้
- บันทึกข้อมูลการต่ออายุ
- สอบถามข้อมูลการรับประกันภัยโดยตรง การรับประกันภัย การเรียกร่องค่าสินไหม
- ออกรายงานสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ฝ่ายสินไหม ดำเนินงานในด้านการรับแจ้งและสำรวจความเสียหายตามที่ผู้เอาประกันได้ทำกับบริษัทประกันภัยทำการพิจารณาخذใช้ค่าสินไหมตลอดจนดำเนินการแจ้งการเก็บค่าสินไหมทดแทนรับคืนจากบริษัทรับประกันภัยต่อทั้งในประเทศ และต่างประเทศฝ่ายสินไหมจะเกี่ยวข้องกับระบบงานคอมพิวเตอร์ของระบบงานประกันภัยดังต่อไปนี้

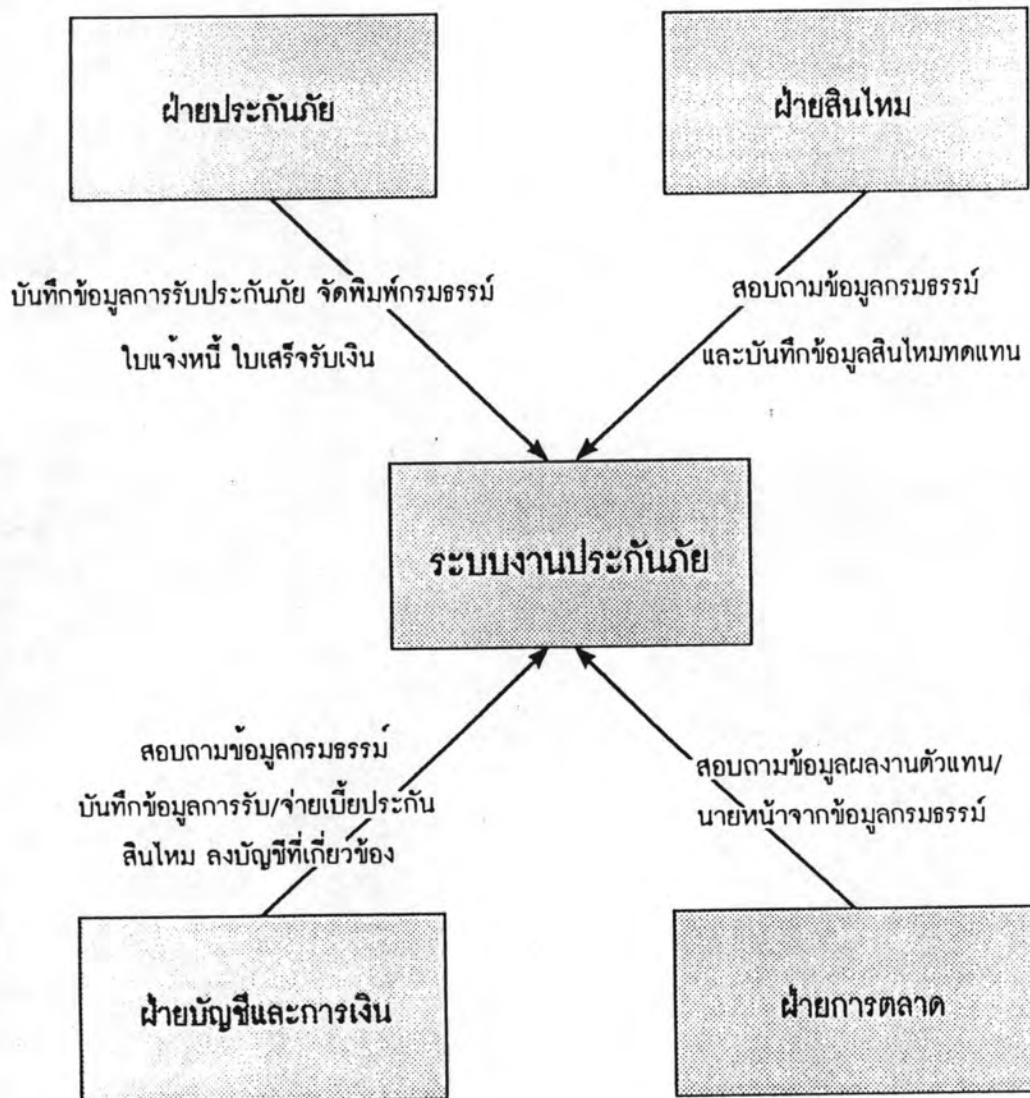
- สอบถามข้อมูลกรมธรรม์ โดยป้อนเลขที่กรมธรรม์ของกรมธรรม์ที่ถูกค่าแจ้งเสียหายลงไปเพื่อเรียกข้อมูลที่บันทึกไว้แล้วมาตรวจสอบเงื่อนไขและรายละเอียดต่าง ๆ รวมทั้งการประกันภัยต่อที่เกี่ยวข้อง
- บันทึกข้อมูลที่เกิดขึ้นในระบบการดำเนินงานของฝ่ายสินไหม
- ออกรายงานสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. ฝ่ายบัญชีและการเงิน ดำเนินงานในด้านทะเบียนเบี้ยประกันภัย การจัดเก็บ/จ่ายเบี้ยประกันภัยโดยตรง เบี้ยประกันภัยต่อ ค่านายหน้า ค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเร่งรัดหนี้สินค้างรับค้างจ่าย การลงทะเบียนรับ/จ่าย ในระบบบัญชีเพื่อจัดทำรายงานต่าง ๆ ต่อไป ฝ่ายบัญชีและการเงินจะเกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ของระบบงานประกันภัยดังต่อไปนี้

- สอบถามข้อมูลโดยป้อนเลขที่กรมธรรม์ เพื่อเรียกข้อมูลมาตรวจสอบกับสำเนากรมธรรม์และเอกสารที่ได้รับจากฝ่ายประกันภัย
- ผ่านรายการเพื่อบันทึกข้อมูลลงแฟ้มที่เก็บทะเบียนเบี้ยประกัน
- แผนกการเงินบันทึกข้อมูลการเรียกเก็บ/จ่ายเงินกับผู้เอาประกัน บริษัทประกันต่อนายหน้า/ตัวแทน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บันทึกข้อมูลติดตามทวงถามการชำระเบี้ยประกัน/สินไหมจากบริษัทประกันภัยต่อในประเทศ
- แผนกเร่งรัดหนี้สินบันทึกข้อมูลติดตามทวงถามการชำระเบี้ยประกัน/สินไหม
- แผนกบัญชีประกันต่อ บันทึกข้อมูลการติดตามทวงถามหนี้กับบริษัทประกันต่อต่างประเทศ
- แผนกบัญชีบันทึกข้อมูลเพื่อการลงบัญชีต่อไป
- สอบถามข้อมูล
- ออกรายงาน สถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. ฝ่ายการตลาด ดำเนินงานในด้านการติดต่อหางานประกันภัยให้กับฝ่ายรับประกันภัยในระบบคอมพิวเตอร์ของระบบงานประกันภัย ฝ่ายการตลาดจะเป็นฝ่ายที่สามารถเรียกข้อมูลมาสอบถามมาจัดทำรายงานสถิติต่างๆที่เกี่ยวข้องฝ่ายการตลาดจะเกี่ยวข้องกับระบบงานคอมพิวเตอร์ของระบบงานประกันภัยดังต่อไปนี้

- บันทึกประวัติตัวแทน/นายหน้าใหม่
- ให้นำรหัสคอมพิวเตอร์แก่ตัวแทน/นายหน้า
- ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูลประวัติตัวแทน/นายหน้า
- ติดตามดูแลผลงานของตัวแทน/นายหน้า
- ติดตามดูแลผลงานประกันภัยที่ผ่านฝ่ายการตลาด
- ออกรายงานสถิติจำนวนกรรมธรรม์ที่ผ่านฝ่ายการตลาดประจำเดือน
- ออกรายงานสรุปผลงานของตัวแทนแต่ละคน

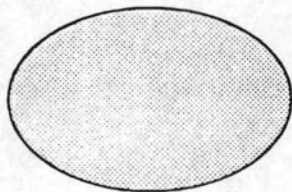
รูปที่ 2.3 แสดงบทบาทฝ่าย/แผนกที่มีต่องานระบบคอมพิวเตอร์ของระบบงานประกันภัย

สัญลักษณ์ที่ใช้แสดงกระแสการไหลของข้อมูล

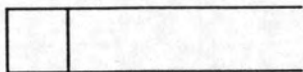
หมายถึง

แหล่งกำเนิดข้อมูล

หมายถึง

การปฏิบัติงาน/การประมวลผล

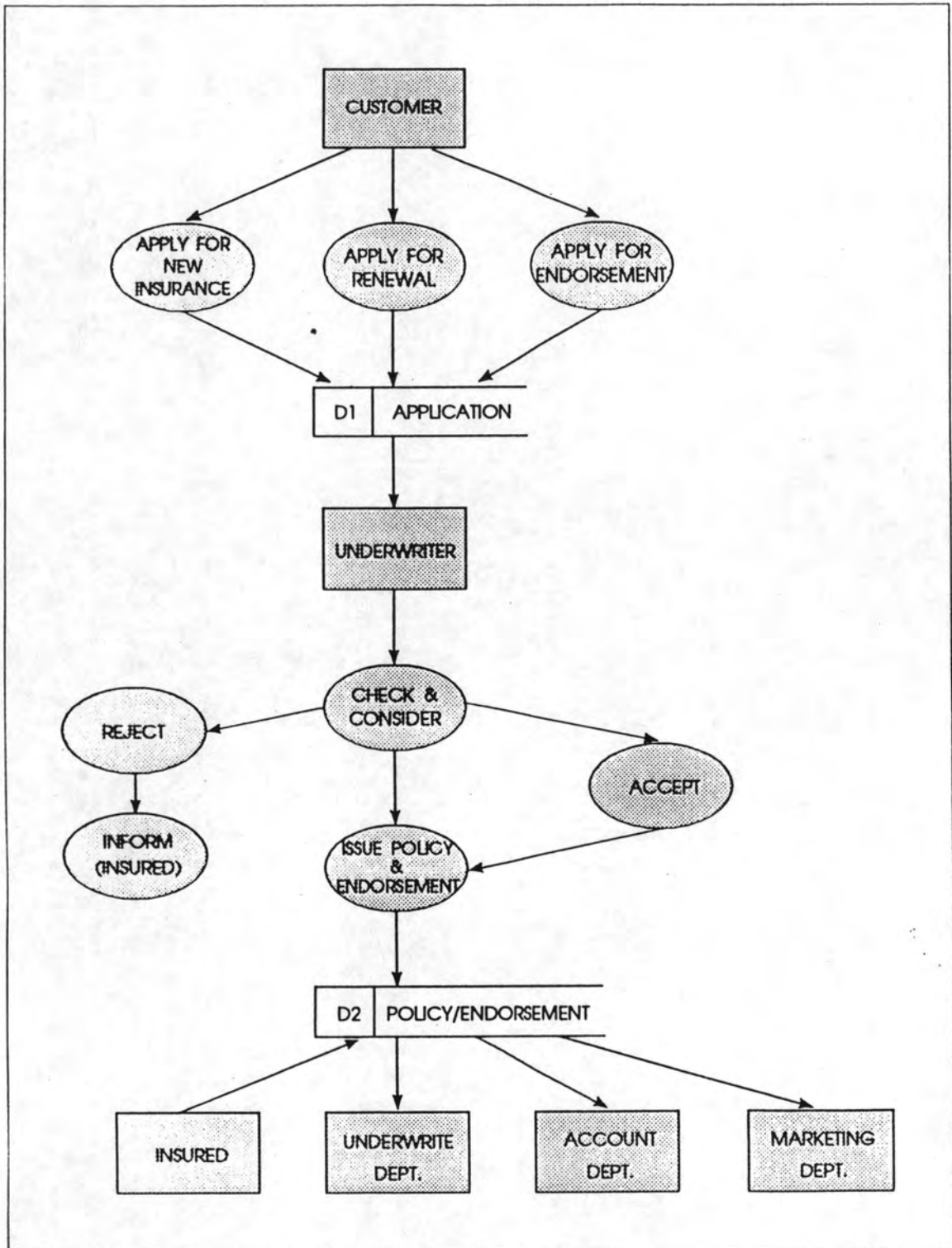
หมายถึง

เอกสาร/รายงาน

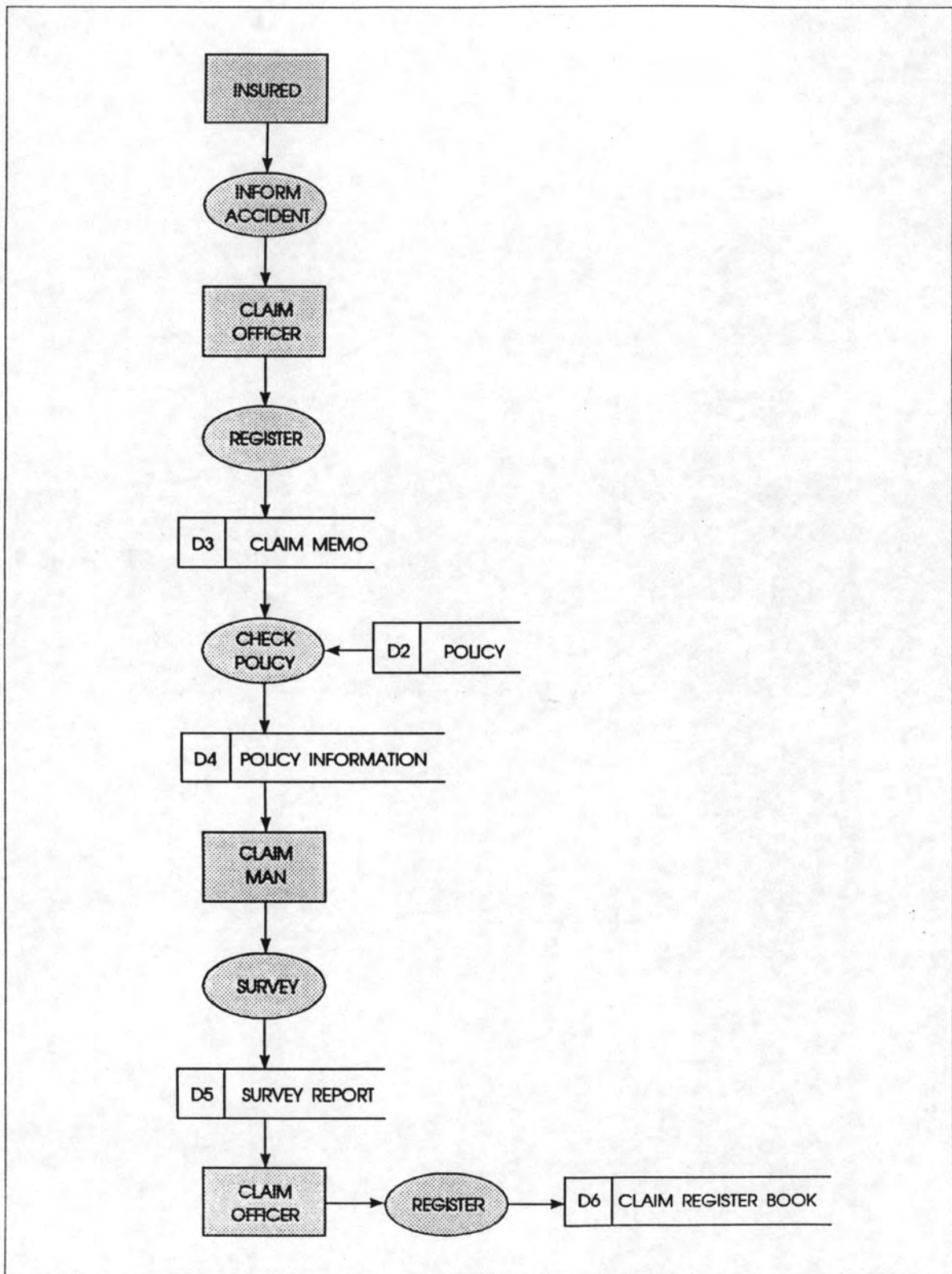

หมายถึง

การไหลของข้อมูล

รูปที่ 2.4 ขั้นตอนการรับประกันภัย

รูปที่ 2.5 ขั้นตอนการจัดการการเรียกร้องค่าสินไหม